

[Lasse Budtz]

For socialdemokratiet er NATO ikke et mål i sig selv, som det i mange år har været fastslået i vort partiprogram. Men vi ser ikke noget alternativ, så længe der ikke er tvivl om, at organisationen er klart defensiv.

Socialdemokratiet kan finde mange positive tanker i det forslag om motiveret dagsorden, som SF og VS har fremsat. Også vi ser meget gerne denne utrolig vigtige debat ført videre både inden for og uden for tinget. Men som bekendt er SF og VS ikke tilhængere af Danmarks fortsatte deltagelse i NATO-samarbejdet. Det er vi, og det vil vi gerne, i hvert fald indirekte, fastslå, samtidig med at vi mener, det er vigtigt at fastslå, at NATO for os og også i virkeligheden er defensiv. På socialdemokratiets vegne skal jeg derfor tillade mig at fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet folketinget bekræfter, at Danmarks medlemskab af NATO nu som før bygger på, at NATO er en forsvarsalliance af defensiv karakter,

går tinget over til næste sag på dagsordenen.«

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Også dette dagsordensforslag indgår i forhandlingerne.

Houe (KF):

På de fire regeringspartiers vegne skal jeg fremsætte følgende kommentarer.

Den forespørgsel, vi debatterer, drejer sig jo om militær strategi. Egentlig er det forkert kun at tale om militær strategi. Den skal jo først virke, når krigen er brudt ud. Vi burde måske også inddrage hele den krigsforebyggende strategi, som praktiseres hver dag året igennem. Det kan være spørgsmål om forbud mod eksport af know-how m.v. Det kan være energiforsyningsproblemer og meget andet.

Skulle det forfærdende ske, at NATOs militære potentiel efter et angreb må tages i anvendelse, er vi ovre i den rent militære strategi. Det vil altid for en nation eller alliance være nødvendigt at overveje på forhånd, hvordan man kan og bør reagere på et fjendtligt angreb. Vil man føre en henholdende kamp med deraf følgende afståelse af landområde til fjenden? Vil man bide sig fast

og risikere, at fjenden går gennem ens egne linjer og nedkæmper forsvareren fra dennes bagland? Eller vil man, hvis muligheden foreligger, rette udslættende slag mod fjendens reservestyrker og/eller hans forsyningsveje og forsyningsinstallationer? Disse muligheder og mange andre må nøje studeres.

Når talen er om militære operationer og taktik, drejer det sig om de nær ved fronten foregående aktiviteter. Strategier drejer sig derimod om mulige angreb på fjendtlige installationer såsom industrier, baser, kommunikationscentre og meget andet langt inde på fjendens territorium.

NATOs strategi har altid været defensiv. NATO vil altså ikke indlede nogen krig mod noget land. Bliver et NATO-land angrebet, er det alliancens pligt at komme den angrebne til hjælp, og hvis krigen derved udvikles til et omfattende foretagende, må det være enhver militær- og civilledelses pligt at ud tænke løsninger, som kan bringe krigen til ophør, og, hvis dette ikke lykkes, da at gøre dens virkninger mindst mulige for mennesker og materiel.

Der er altså intet nyt i, at man på højt plan tilrettelægger strategier, og at disses indhold tid efter anden revideres. Der er heller intet nyt i, at SF og VS ikke anerkender disse elementære studier over, hvordan krig undgås. NATO har ikke siden oprettelsen i 1949 været i krig, men skal NATO fortsat være krigsforebyggende, må alle nye tanker og ideer til imødegåelse af fjendtlige angreb naturligvis nøje studeres. Det kan aldrig være anderledes.

Ud over det her nævnte kan de fire regeringspartier tilslutte sig alle punkter i forsvarsministerens indlæg, og vi tager afstand fra forespørgernes dagsordensforslag.

Stinus (RV):

Baggrunden for dagens forespørgsel er de forlydender, som er kommet frem om planer om en ny NATO-strategi, og som forsvarsministeren i sin redegørelse i dag har forsøgt at kaste lys over.

Der er i sig selv intet mærkværdigt eller nødvendigvis foruroligende ved, at man inden for NATO skulle overveje en ændring af strategien. Det er sket før, og det gør man i øvrigt løbende under hensyntagen til situationen. Men når der foregår overvejelser som